

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Et informationsvidenskabeligt serviceeftersyn af Medicin.dk	
Forfatter:	Henrik Køhler Simonsen	
Kilde:	Nordiska Studier i Lexikografi 11, 2012, s. 563-574 Rapport från Konferens om lexicografi i Norden, Lund 24.-27. maj 2011	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nsil/issue/archive	

© Nordisk forening for lexicografi

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre Nordiske studier i lexicografi (1-5) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Et informationsvidenskabeligt serviceeftersyn af Medicin.dk

Henrik Køhler Simonsen

This article discusses information science and modern metalexigraphy, arguing that both disciplines share many characteristics. On the basis of this theoretical discussion a new information-science model is introduced, and it is argued that this model encompasses the six most important dimensions in modern information science and metalexigraphy. The analysis model is then applied to Medicin.dk, which is one of Denmark's leading websites supplying health and medicinal information. The analysis of Medicin.dk is based on empirical data from a questionnaire survey involving 3,813 respondents, an interview survey comprising 11 doctors and other health care professionals, and two workshop surveys comprising 17 health care professionals. The empirical data also include data from a usability survey involving 8 citizens with different backgrounds. The analysis of the empirical data and the design and content analysis of Medicin.dk showed that the social relational needs of patients and relatives were not sufficiently met by the non-professional section of Medicin.dk called min.medicin.dk. Finally, a conceptual framework for the application of social media in a reference work such as Medicin.dk is proposed, and it is argued that social media facilitate the satisfaction of the social-relational needs of patients and relatives.

Nøgleord: Informationsvidenskab, metalexikografi, stjernemodell, socialrelationelt behov, sociale medier

1. Indledning og problem

Opdateret og videnskabeligt baseret lægemiddelinformation er et vigtigt samfundsrelevante opgave af Dansk Lægemiddel Information A/S, som udgiver opslagsværket Medicin.dk. Denne artikel vil for det første diskutere informationsvidenskab og metalexikografi og påvise på hvilke områder de to områder adresserer den samme type af problemer og løsninger. Jeg vil i artiklen desuden introducere den informationsvidenskabelige stjernemodell, som vil blive anvendt som analysemodell i diskussionen af Medicin.dk. Artiklen vil for det

tredje diskutere Medicin.dk og påpege især et område, hvor Medicin.dk med fordel kan forbedres. Endelig vil artiklen kort diskutere et koncept til anvendelse af sociale medier i opslagsværker som Medicin.dk med henblik på i højere grad at understøtte patienters og pårørendes socialrelationelle behov.

2. Leksikografi og informationsvidenskab

Informationsvidenskab og moderne leksikografi kan sammenlignes på flere områder. Popper (1989: 67) taler ikke om videnskaber, men mere om hvilke problemer og løsninger en videnskab beskæftiger sig med og anfører ”Subject matter or kind of things do not, I hold, constitute a basis for distinguishing disciplines...We are not students of some subject matter, but students of problems” (min understregning). Og man kan roligt sige, at både den moderne leksikografi og informationsvidenskab beskæftiger sig med mange af de samme problemer. Begge discipliner er interdisciplinære og er desuden i høj grad forbundet med informationsteknologi, og endelig har begge discipliner en stor snitflade til samfundet, det enkelte individ og indgår ofte i en social og organisatorisk kontekst.

Lad os se på hvorledes informationsvidenskab defineres. Merriam-Webster Online definerer informationsvidenskab således: ”Information science is an interdisciplinary science primarily concerned with the analysis, collection, classification, manipulation, storage, retrieval and dissemination of information (min understregning)”, hvilket synes at være en dækkende definition. En langt mere interessant diskussion tilbydes dog af Saracevic (1999: 1052), som anfører i sin diskussion af informationsvidenskab, at den som videnskab har en række karakteristika. Informationsvidenskab er for Saracevic karakteriseret af at være ”...interdisciplinary in nature...”, ”...inexorably connected to information technology...”, og at ”...Information science has a strong social and human dimension...”.

Lad os nu se på hvorledes leksikografi defineres. Merriam-Webster Online definerer leksikografi som ”the editing or making of a dictionary”, hvilket må siges at være en gammeldags og ikke særlig dækkende definition, idet moderne leksikografi i stigende grad har fokus på behovstilpasset informationstilgang og mere opfatter sig selv som et delområde inden for informationsvidenskaben. Leksikografi defineres mere dækkende af f.eks. Bergenholtz & Tarp (1995: 31, som henholdsvis ”metalexigraphy (theoretical lexicography or dictionary research)” og ”practical lexicography”. Den moderne leksikografi har udviklet sig eksplosivt de senere år, men sammenhængen mellem leksikografi og informationsvidenskab blev allerede påvist i 1995, hvor Reinhard Hartmann i en

uformal samtale med Tom McArthur foreslog termen *reference science* som en kombination af *library science* og *information science* (McArthur 1998: 220).

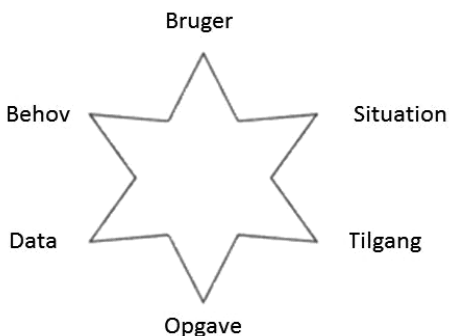
Sammenfattende argumenteres det, at begge discipliner netop udnytter det interdisciplinære samarbejde, samt i varierende grad har fokus på især opsamling, klassifikation, tilpasning, tilgang og spredning af information.

3. Den informationsvidenskabelige stjernemodel

”Relevant data should be retrieved and processed according to the external situation that motivated consultation in the first place, and the information needed to change a state of affairs in the outside world should be operationalized” (Verlinde et al. 2010: 5) er et meget rammende citat, og det er meget vanskeligt at være uenig med de tre forfattere i, at det netop er det hele handler om. Og her skal såkaldte forskellige teoretiske skoler ikke stå i vejen for det i grunden åbenlyse, men samtidig meget vanskelige: at tage udgangspunkt i brugerens kompetencer, behov, situation, og den opgave brugeren står overfor, og derefter give brugeren behovs- og opgavetilpasset tilgang til de rette informationstyper. De tre forfattere argumenterer, at ethvert opslagsværk skal kalibreres i forhold til tre dimensioner som er: bruger, data og tilgang. Disse overvejelser benævnes ”the lexicographic triangle” (Verlinde et al. 2010: 5), og hovedargumentet er, at hvis ikke de tre elementer er kalibreret i forhold til hinanden, så vil opslagsværket så at sige få slagside.

Der er dog langt flere dimensioner på spil end de tre, og Figur 1 nedenfor viser den informationsvidenskabelige stjernemodel, som til forskel fra den lexicografiske trekant er baseret på hele seks dimensioner nemlig bruger, situation, tilgang, opgave, data og behov.

Figur 1. Den informationsvidenskabelige stjernemodel

Brugeren kan både være en person og en organisation, se f.eks. Simonsen (2002: 46), som taler om et "dual-focus approach", hvor både organisationen som et strategisk miljø og den enkelte bruger opfattes som bruger. Tilsvarende kan man tale om et helt samfund som bruger af et opslagsværk, hvilket der er tale om i denne situation, hvor medicin.dk. tilfredsstillende et samfundsmæssigt relevant informationsbehov efter opdateret og videnskabeligt baseret lægemiddelinformation.

Situation er den situation, hvor information tilgås. Tarp (2006) omtaler to typer af brugssituationer, nemlig "punktuelle" og "systematiske" og Simonsen (2008) diskuterer "the lexicographic workflow cycle", og argumenterer for, at en brugssituation ofte er fluktuerende og består af indbyrdes forbundne kognitive, kommunikative, punktuelle og systematiske brugssituationer. Situationen får i øvrigt stigende betydning, idet brugersituationen ikke længere er fysisk bundet til en lokation via et opslagsværk eller en computer, men nu i stigende grad er bevægelig og forekommer på smart phones eller andre mobile devices, og dermed en mobil informationstilgang med den støj, som det afstedkommer.

Tilgang er den måde brugeren tilgår data på og omfatter den eller de søgemaskiner og -metoder, hvorpå data kan fremfindes. Datatilgangen bør være variabel og afhængig af hvilken type af data brugeren har brug for til løsning af en specifik opgave. Datatilgang indeholder også datapræsentation, som er den måde data præsenteres på i en given situation.

Opgave er den opgave, som brugeren er ved at løse. Brugeren kan have behov for information i forbindelse med tekstreception, tekstproduktion, oversættelse, tilegnelse af viden, dvs. understøttelse af både kommunikative eller kognitive funktioner, eller fordi han skal bruge bestemte informationer med henblik på at udføre en handling eller opgave. Tarp (2006) giver en omfattende oversigt over de mange forskellige funktioner et opslagsværk kan tilfredsstillende, men funktionslæren er i sig selv blevet begrænsende, idet information efterspørges i langt flere situationer end blot i kommunikative og kognitive brugssituationer. Tænk blot på information, som tilgås i forbindelse med underholdning eller ved dannelse af sociale relationer etc.

Data er de semiotiske tegn, som brugeren søger frem. Mængden og typen af data er helt naturligt afhængig af behovet, opgaven og situationen, og tilgangen skal helt naturligt være tilpasset de samme faktorer. Data kan således sagtens være alt lige fra traditionelle tegn til lyd- og videofiler. En patient med en kronisk sygdom og en speciallæge har helt naturligt ikke samme informationsbehov, og de har derfor forskellige ønsker og krav til datatilgangen.

Behov er det informationsbehov, som brugeren har. Ifølge www.informationsordbogen.dk kan informationsbehov både være "erkendte" og "ikke-erkendte" samt "subjektive" og "objektive". Subjektive er de informationsbe-

hov, som en person mener at have og objektive informationsbehov omfatter de informationer, som er nødvendige for at løse et bestemt problem. Det er helt afgørende, at huske på, at et informationsbehov jo er uløseligt forbundet med de øvrige dimensioner, men især tilgang, opgave og data, hvilket jo i den grad skal afstemmes i forhold til hinanden for at tilfredsstille brugerens informationsbehov.

Sammenfattende argumenteres det således, at den informationsvidenskabelige stjernemodel er velegnet til både at beskrive samt analysere de forskellige faktorer i informationsvidenskab og metaleksikografi, og at modellen er velegnet til at beskrive og anvende ved udviklingen af moderne informationsvidenskabelige opslagsværker. Der er således ikke kun tale om brugertilpassede adgang til data, men også i høj grad situations- og opgaveafhængige data, som er dikteret af en lang række faktorer, herunder brugerens kompetencer, opgaveløsning samt opgavesituation og i realiteten også det formål, som brugeren har med det søgeresultat, som informationssøgningen fører til.

3. Medicin.dk

Medicin.dk indeholder videnskabeligt baseret information om lægemidler, sygdomme og behandling. Medicin.dk anvendes af sundhedsprofessionelle på f.eks. hospitaler, i lægehuse og på apoteker, ligesom lægemiddelinformationen fra Medicin.dk kan tilgås fra websites som f.eks. apoteket.dk, netdoktor.dk og på mange patientforeningers websites. Logfilldata fra Google Analytics fra perioden 18. april – 24. april 2011 viser f.eks., at Medicin.dk på en uge har 553.318 sidevisninger. Medicin.dk er opdelt i to indgange:

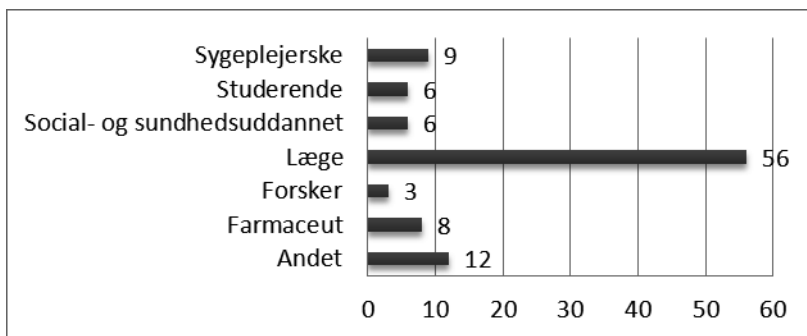
- **pro.medicin.dk**, hvis målgruppe er fagfolk, dvs. læger, farmaceuter, sygeplejersker, lægesekretærer, etc., der har en sundhedsfaglig baggrund
- **min.medicin.dk**, hvis målgruppe lægfolk, dvs. patienter, pårørende og andre interesserede borgere, der ikke nødvendigvis har nogen sundhedsfaglig baggrund.

Medicin.dk udgives af Dansk Lægemiddel Information A/S (DLI). Medicin.dk har en samlet redaktion, men to forskellige ansvarshavende redaktører for hhv. min.medicin.dk og pro.medicin.dk. Redaktionerne gør brug af mere end 400 lægefaglige eksperter, der laver og opdaterer lægemiddelinformation inden for hver deres speciale. Redaktionen varetages af sekretariatet, som består af informationsfarmaceuter, der koordinerer og opdaterer alle tekster.

4. Brugerne og brugssituationerne

For at kunne udføre det informationsvidenskabelige serviceeftersyn, skal vi først se lidt nærmere på brugerne af Medicin.dk, de typiske brugssituationer samt på de relevante informationskategorier. Første del af dette kapitel ser på brugerne af pro.medicin.dk, og tager udgangspunkt i data fra en spørgeskemaundersøgelse med 3813 respondenter, en interview-undersøgelse og en workshop-undersøgelse, jf. Devoteam (2009). Interviewundersøgelsen omfattede 11 interviews af læger, farmaceuter og sygeplejersker, og de to workshops omfattede 17 læger, farmaceuter og sygeplejersker. Som det fremgår af Figur 2 nedenfor er over halvdelen af brugerne læger (56%), men også sygeplejersker, farmaceuter og social- og sundhedsuddannede bruger Medicin.dk.

Figur 2. Profil af Medicin.dk's brugere (pro.medicin.dk)

Som det fremgår af Figur 3 nedenfor afspejles dette også i de fem hyppigste brugssituationer nemlig *Valg af behandling*, *Ordination*, *Håndtering af lægemidler*, *Information til patienter*, og *Opdatering af viden*, som er typiske brugssituationer for sundhedsprofessionelle, når de ønsker at tilegne sig ny viden og træffe beslutninger, jf. Devoteam (2009). De fem hyppigste brugssituationer kan karakteriseres som primært kognitive brugssituationer, jf. Tarp (2006:58), som inddeler brugssituationer i hhv. ”kommunikative situationer (dvs. situationer, hvor der opstår et problem i forbindelse med en igangværende eller planlagt kommunikation) og kognitive situationer (dvs. situationer, hvor der eksisterer et ønske om at få viden om et eller andet emne)”.

Figur 3. Informationstyper i de fem hyppigste brugssituationer i pro.medicin.dk

Valg af behandling	Ordnation	Håndtering af lægemidler	Information til patienter	Opdatering af viden
Bivirkninger (80%)	Dosis (74%)	Dosis (49%)	Bivirkninger (86%)	Bivirkninger (75%)
Dosis (72%)	Bivirkninger (73%)	Bivirkninger (46%)	Interaktioner (67%)	Interaktioner (71%)
Interaktioner (71%)	Interaktioner (65%)	Interaktioner (42%)	Dosis (57%)	Indholdstof (61%)
Særlige forsigtighedsregler (55%)	Særlige forsigtighedsregler (50%)	Særlige forsigtighedsregler (32%)	Pris- og pakningsinformation (52%)	Dosis (60%)
Indholdsstoffer (50%)	Pris- og pakningsinformation (49%)	Indholdsstoffer (30%)	Særlige forsigtighedsregler (50%)	Særlige forsigtighedsregler (59%)

Figur 3 viser således sammenfattende, hvordan 3813 respondenter har rangordnet de fem mest foretrukne informationstyper i de fem hyppigste brugssituationer. Lægen bruger således pro.medicin.dk i sit daglige arbejde delvist til beslutningsstøtte og delvist i en kognitiv brugssituation til at træffe beslutninger og til at besvare spørgsmål som *Hvilket lægemiddel skal jeg vælge til patienten?*, *Hvilken dosis skal patienten have?* og *Hvilken information skal jeg huske at anføre på recepten?*, etc.

Anden del af dette kapitel diskuterer brugerne af min.medicin.dk, og der tages her først og fremmest udgangspunkt i data fra en brugertest fra 2010 med otte borgere med forskellig baggrund, jf. SnitkerGroup (2010). Undersøgelsen omfattede otte brugervenlighedstests, som blev gennemført efter tænke-højtmetoden og optaget på video. Testpersonerne omfattede yngre og ældre borgere, internetvante og mindre internetvante borgere samt syge og raske borgere. Undersøgelsen omfattede mere specifikt en kvinde på 41 år (ufaglært) mor til to, en mand på 52 år (cand.merc.) far til to, kronisk astma, en kvinde på 78 år (faglært), en kvinde på 46 år (korrespondent), pårørende medicineret for depression, en kvinde på 41 år (cand.mag), en mand på 24 år (elektriker), kronisk tarmsygdom, en kvinde på 55 år, datter med Aspergers syndrom og en mand 78 år (pensionist).

En decideret brugerprofil i lighed med den i Figur 1 er således ikke tilgængelig, hvorfor følgende brugerprofil opstilles på basis af data fra de otte brugervenlighedstests samt den formulerede målgruppe for min.medicin.dk. Den intenderede målgruppe for min.medicin.dk er ”patienter, pårørende og andre

interesserede brogere, der ikke nødvendigvis har nogen sundhedsfaglig baggrund” (www.medicin.dk), og min.medicin.dk bør derfor optimalt set være et opslagsværk, som primært henvender sig til en meget bred målgruppe bestående af lægfolk, som samtidig ofte er påvirket af bekymringer, angst og sorg over egen eller pårørendes sygdom.

Patienten og den pårørende derimod har en speciel brugssituation. Patienten og den pårørende bruger min.medicin.dk i kognitive brugssituationer, idet de ønsker mere information om den sygdom, de eventuelt er blevet diagnosticeret med og/eller, når de ønsker at få mere viden om den medicin, de er blevet ordineret af lægen. Patienten og den pårørendes brugssituation er karakteriseret ved, at de ofte er bekymrede, kede af det, bange, irrationelle og følelsesmæssigt berørte, og nogle af de spørgsmål, som de ønsker svar på er *Hvad kendetegner min sygdom?*, *Hvad er udsigterne til at blive helbredt?*, *Hvordan kan den medicin lægen har ordineret hjælpe mig?*, *Hvilke bivirkninger har medicinen?* og *Hvordan skal jeg tage medicinen?* etc.

Alle disse spørgsmål kan patienten og den pårørende sagtens få svar på i den nuværende udgave af min.medicin.dk, men som det informationsvidenskabelige serviceeftersyn påviser, så har patienter og pårørende også andre, vigtige og ofte mere socialt orienterede spørgsmål i forbindelse med deres sygdom og dermed ikke udelukkende kognitive behov. I forbindelse med sygdom eller som pårørende til en syg, vil brugere af min.medicin.dk ofte have spørgsmål som *Hvordan klarer andre sig med denne sygdom?*, *Hvilke erfaringer og gode råd kan andre patienter med samme sygdom give mig?* og *Hvordan håndterer andre patienter denne sygdom?* etc. Det er væsentlige spørgsmål, som går langt ud over det blot at tilegne sig faktisk viden om en sygdom og en udskrevet medicin. Der er med andre ord tale om en mere social brugssituation, som er kendetegnet ved, at der indgår sociale relationer mellem mennesker, i første omgang ofte faciliteret vha. sociale medier og eventuelt senere vha. personlige relationer, hvor patienter med samme type sygdom mødes i patientgrupper etc. Denne type brugssituation vil i det efterfølgende blive omtalt som en *socialrelationel brugssituation* (dvs. en situation, hvor der eksisterer et ønske om at skabefastholde sociale relationer mhp. at dele bekymringer og viden om ens sygdom).

Men dette behov for at komme i kontakt med andre patienter og dele bekymringer med andre med samme sygdom tilfredsstilles kun i ringe grad med den nuværende udgave af min.medicin.dk. Denne mangel fremgår især tydeligt, når man ser på de mest sandsynlige brugssituationer og de tilhørende informationstyper, hvoraf meget få af disse er til stede i eller kan tilgås fra min.medicin.dk, se Figur 4 herunder.

Figur 4. Informationstyper i de fem mest sandsynlige brugssituationer i min.medicin.dk

Information om min sygdom	Information om min medicin	Selvhjælp	Hjælp og rådgivning	Temamøder
Sygdomsbeskrivelse	Brug af medicin	Forum	Netrådgivning	Emne for møder
Symptomer	Bivirkninger	Blog	Psykologhjælp	Mødedato
Sygdomsforløb	Priser og pakning	Patientdagbøger	Socialrådgiver	Mødested
Behandling	Medicinkombination		Behandlingsplan	
Overlevelseschance				

At patienter og pårørende har andre behov end blot information, underbygges af følgende citat fra kvinde 55 år, som var en af forsøgspersonerne i testen: ”Jeg søger information på blogs og i chat-grupper hos patientforeninger. Her finder jeg erfaringer fra bruger til bruger” Devoteam (2009). Også information om overlevelseschancer etc. er efterspurgt, hvilket kommer til udtryk af mand 52, som stillet overfor en opgave i testen om at finde relevant information om brystkræft, udtaler, at ”Måske har man også brug for fakta om, hvis man får brystkræft, hvad chancerne er for helbredelse osv., hvor mange der kommer godt igennem sygdommen” Devoteam (2009). Der synes derfor også at være empirisk basis for at argumentere, at min.medicin.dk i højere grad bør tilfredsstille socialrelationelle behov. Det informationsvidenskabelige serviceeftersyn og appliceringen af stjernemodellen på hhv. brugerne, brugersituationerne, datatilgængene, brugeropgaverne, de nødvendige data og brugerbehovene viste, at der stadig er en del at gøre, før min.medicin.dk tilfredsstiller de socialrelationelle behov.

5. Adgang til sociale medier fra min.medicin.dk?

En dækkende definition af sociale medier gives af Kaplan & Haenlein (2010: 61), som definerer sociale medier som ”Social media is a group of Internet-based applications that build on the ideological and technological foundations of Web 2.0 and that allow the creation and exchange of User Generated Content”. Grunden til at netop sociale medier anbefales til at understøtte de socialrelationelle behov i min.medicin.dk er jo netop, at sociale medier understøtter brugernes ønske om social tilstedeværelse, selvpræsentation og ønsket om at afsløre informationer om sig selv. Netop det at afsløre noget om sig selv er helt

afgørende, når mennesker vil udvikle tætte sociale relationer, og netop i en situation, hvor en pårørende eller kronisk syg ønsker at dele sine bekymringer med andre i samme situation, synes sociale medier at være oplagt at bruge, se i øvrigt Kaplan & Haenlein (2010: 62), som bruger de to dimensioner *Social Presence* og *Self Presentation* til at klassificere seks forskellige typer sociale medier. Brogan (2010:5 ff.) giver også en række gode grunde til at anvende sociale medier i forretningsøjemed herunder at "Social networks can amass like-minded people around shared interests with little external force, no organizational center, and a group sense of what is important and what comes next" og endelig "People feel heard" (min understregning).

Derfor er der alt mulig god grund til at give brugerne med socialrelationelle behov adgang til sociale medier fra min.medicin.dk. Tanken i konceptet til anvendelse af sociale medier i min.medicin.dk er, at min.medicin.dk udbygges med et ekstra felt, der f.eks. hedder *Sygdom*, som vises i lighed med de andre informationstyper. Det ekstra felt skal naturligvis vises både i navigationsmenuen øverst i skærmbilledet og i navigationsfeltet i venstre side af skærmbilledet på min.medicin.dk.

Hvis en patient f.eks. har fået ordineret lægemidlet Tamoxifen til efterbehandling af østrogenfølsomme brystkræftsygdomme, så vises *Brystkræft* i sygdomsfeltet. Præparater og sygdomme forbindes således, at de relevante præparater vises i forbindelse med de relaterede sygdomme og omvendt. Så udover at få de kognitive behov dækket, kan patienten eller den pårørende således klikke på linket *Brystkræft*, forlade min.medicin.dk og gå til det sygdomsspecifikke subsite, som tilbyder yderligere muligheder for patienter, der er i behandling for brystkræft. Dette og øvrige subsites stilles til rådighed af min.medicin.dk for patienter, pårørende og patientforeninger, som så vil kunne anvende sitet efter eget ønske. Når brugeren forlader min.medicin.dk forlader vedkommende også den kontrollerede del og begiver sig ind på et subsite, som Medicin.dk ikke har ansvaret for og som er underlagt de generelle regler for anvendelse af sociale medier. Sociale medier lader sig vanskeligt styre, og derfor skal Medicin.dk fraskrive sig ethvert ansvar for det, som måtte foregå på subsitet. Men samtidig er sociale medier særdeles velegnede til netop understøttelse af socialrelationelle behov og er en stigende magtfaktor for patienter og patientforeninger, fordi de via disse medier endelig har fået mulighed for at påvirke læger, politikere og offentligheden.

Når brugeren så er kommet til det pågældende subsite – her *Brystkræft* – så vil han kunne vælge mellem forskellige typer af sociale medier, som alle hver for sig på forskellig vis understøtter de socialrelationelle behov og tilfredsstiller behovet for at have social tilstedeværelse og selvpræsentation, se Kaplan & Haenlein (2010: 62).

Subsitet *Brystkræft* kan med fordel indeholde forskellige typer af sociale medier og konceptet her indeholder funktionaliteterne *Forum*, *Behandlingslan*, *Dagbog*, *Lokale foreninger*, *Møder*, *Psykolog* og *Socialrådgiver*. Patienten eller den pårørende vil således kunne udveksle viden og bekymring om egen eller pårørendes brystkræft i *Forum* og få adgang til personligt og NEM-ID-beskyttet *Behandlingsplan*, som læge og hospital har udarbejdet. Patienten vil også kunne skrive om sit sygdomsforløb under *Dagbog* på en blog, hvor patienten kan blogge om sin sygdom, se Natt och Dag (2012), kunne tilgå information om *Lokale foreninger* og *Møder* om brystkræft og endelig kunne tilgå netrådgivning eller personlig rådgivning fra psykologer og socialrådgivere under *Psykolog* og *Socialrådgiver*.

6. Konklusion

Denne artikel diskuterede informationsvidenskab og leksikografi og introducerede den informationsvidenskabelige stjernemodel. Stjernemodellen er velegnet som analysemodel og til at anvende i udviklingen af moderne informationsvidenskabelige opslagsværker, som skal tage højde for dimensioner som bruger, situation, tilgang, opgave, data og behov. Stjernemodellen blev brugt som analysemodel på Medicin.dk, og analysen viste, at især patientens og den pårørendes socialrelationelle behov ikke i tilstrækkelig grad blev tilfredsstillet i den nuværende udgave af sitet. På basis af denne analyse blev der derfor til sidst i artiklen præsenteret et enkelt koncept til anvendelse af sociale medier i opslagsværker som f.eks. Medicin.dk, og det argumenteres, at anvendelsen af sociale medier i særlig grad er velegnet til ikke kun at give patienten og den pårørende faktuelle oplysninger om egen sygdom og behandling, men også til at få tilfredsstillet eller faciliteret sine socialrelationelle behov.

LITTERATUR

- Bergenholtz, Henning & Tarp, Sven, 1995 (ed.): *Manual of Specialised Lexicography. The Preparation of Specialised Dictionaries*. With contributions by: Grete Duvå, Anna-Lise Laursen, Hans Kristian Mikkelsen, Sandro Nielsen, Ole Norling-Christensen and Jette Pedersen. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Brogan, Chris, 2010: *Social Media 101: Tactics and Tips to Develop Your Business Online*. John Wiley & Sons, Inc. New Jersey.
- Devoteam Consulting 2009: *Brugerundersøgelse af Medicin.dk. Brugerundersøgelsesrapport*.

- Kaplan Andreas M., Haenlein Michael, 2010: Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media, *Business Horizons*, Vol. 53, Issue 1. S. 59–68.
- McArthur, Tom, 1998: *Living Words, language, lexicography and the knowledge revolution*. Exeter: University of Exeter Press. S. 215–222.
- Natt och Dag, Sara, 2012: *Den Bloggande Patienten: sociale medier i världen*. Stockholm. Gothia
- Popper, K.R., 1989: *Conjectures and refutations* (5th ed.). London: Routledge.
- Saracevic, Tefko, 1999: Information Science. I: *Journal of the American Society for Information Science* 50(12). S. 1051–1063.
- Simonsen, Henrik Køhler, 2002: *TeleLex – Theoretical Considerations on Corporate LSP Intranet Lexicography: Design and Development of TeleLex – an Intranet-based Lexicographic Knowledge and Communications Management System*. Ph.d.-afhandling, ASB.
- Simonsen, Henrik Køhler 2008: When Two Become One in Functional Bliss: Integration of a Corporate Language Policy and a Corporate Dictionary? I: *Lexikographica, Internationales Jahrbuch für Lexikographie*, Band 24, 2008, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, Germany. S. 317–346.
- SnitkerGroup 2010: Rapport – Brugertest af prototype af min.medicin.dk. Brugertesrapport.
- Tarp, Sven, 2006: *Leksikografien i grænselandet mellem viden og ikke-viden: Generel leksikografisk teori med særlig henblik på lærerleksikografi*. Doktorafhandling. ASB.
- Verlinde, Serge, Leroyer, Patrick, Binon, Jean, 2010: Search and You Will Find. From Stand-Alone Lexicographic Tools to User Driven Task and Problem-Oriented Multifunctional Leximats. I: *International Journal of Lexicography*, Vol. 23, Issue (1) 2010. S. 1–17.

Henrik Køhler Simonsen

Copenhagen Business School, Institut for Internationale Sprogstudier og Vidensteknologi
hks.isv@cbs.dk